

**ACADÉMIE
DE TOULOUSE**

*Liberté
Égalité
Fraternité*

CONCOURS EXTERNE SPECIAL DE RECRUTEMENT DE PROFESSEURS DES ECOLES-L3

Epreuve écrite en langue régionale

SUJET ZERO A PARTIR DE LA SESSION 2026

OCCITAN

**Durée : 2 heures 40 min
Coefficient 4**

L'épreuve comporte trois parties :

- commentaire en langue régionale d'un texte en langue régionale
- traduction en français d'un texte bref en langue régionale
- réponse à deux questions de grammaire

L'épreuve est notée sur 20 points et affectée du coefficient 4.

Une note globale égale ou inférieure à 5 est éliminatoire.

Le sujet comporte 3 pages numérotées de 1/3 à 3/3.

Les candidats composent dans la variété de langue de leur choix.

**L'usage de tout ouvrage de référence, de tout document et de dictionnaire
n'est pas autorisé.**

L'usage de la calculatrice n'est pas autorisé.

1. PRIMIÈRA PARTIDA (12 punts)

Escrivètz en occitan un comentari del tèxte *L'Autbòi de nèu* (que comprendrà una introduccion, un desvolopament e una conclusion) per mostrar l'importància del lengatge artistic. Podètz compausar liurament lo vòstre comentari o vos apiejar sus las questions seguentas :

- **Quin se caracteriza la transmission entre musicaires?**
- **Quina diferéncia entre la musica del paire e aquela del filh?**
- **Quinas son las relacions entre lo musician e los dançaires ?**

L'autbòi de nèu

[...]

Es que Mèstre Albareda èra nascut musician. Se soveniá pas del temps qu'acomencèt a aprene. E per plan dire sabiá pas çò qu'es d'aprene. Era tot enfant qu'aviá pres l'engenh¹ de bufar dins l'autbòi de son paire que fasiá totas las fièiras del Larzac ; e pas que d'ausir lo vièlh un còp, l'enfant servava l'èr dins sa mementa e lo desgaunhava² d'ausida davant son paire esterlucat. Fa que quand l'alèn del vièlh se faguèt cort, de l'edat, lo jovent prenguèt simplement sa plaça. Mas èran totes d'acòrdi per dire qu'èra la nuòch amb lo jorn e que se lo vièlh èra bon per faire dançar, l'enfant èra coma se los angèls bufavan per el dins la negra flaüta de bois. E d'ont mai èra anat e d'ont mai Mèstre Albareda èra vengut lo rei de l'autbòi sus las tèrras nautas de Larzac, reialme de la nèu e del vent, e secret paradís de las fèstas d'ivèrn.

Quand la nèu tapa los camps e los èrmes³, e qu'embarra las gents dins sos ostals, es lo temps de las vespradas longas, de la calor dels còrs dins lo movement de la borrèa e dels brandes, del vin que rescaufa e qu'enlusèrna, e de l'amor que se rescond dins las semblanças de la dança. Es aquí que l'autbòi de Mèstre Albareda fasiá miranda. De sa cadieira de palha quilhada a l'auçada de las espatlas dels dançaires, sus una pòst pausada sus doas botas drechas, mièg rescondut per de garlandas de papièr roge e blau, entre mitan de candèlas, l'autboissaire plan drech sus son sèti, e la cara esclairada de tota la flamba que lo cremava, bufava, bufava sens repaus, e la musica rajava de sa boca e sos revolums enrebalavan los còbles que viravan e reviravan, coma oblidoses de tota causa a son entom, embriagats d'aquel fil agre e doç que los entortovilhava e los sarrava, los apegava dins una extasi bauja⁴, e los fasiá virar sens que se n'avissèsson coma lo foet d'un enfant fa virar sens fin una baudufa⁵.

[...]

E, de còps èra coma una colona de velós negre que s'enuaçava sens fin coma per retèner lo cèl. E, de còps èra una flamba, e de còps coma aquel rebat que lo vent de prima fa córrer lo tantòst sus lo blat jovent. E, d'autres còps los que dançavan se sentissián coma un fremin davalat de long de l'esquina e lo pel dels jovents se reversinava sus son copet, e la filha dins sos braces veniá mai palla, e sa mirada se neblava coma una aiga plana quand una nívol granda passa sus la cara del solelh. Sens

¹ talent/génie

² singeait

³ lande ou friche

⁴ fòla

⁵ toupie

relambi l'òme dels uòlhs lusents, que seguissiá lo virament de la dança, i vojava l'agre fil de son alen de gaug, d'amor e de desir. E quand la dança finissiá, quand Mèstre Albareda destacava de sa boca l'autbòi qu'èra lo signe de son mestritge sus la joventut, demoravan aquí un moment enclausits, a se mirar coma se crenhián en se quitant de l'uòlh de rompre l'estrane encantament.

D'après Max ROQUETA, Verd Paradís

2. SEGONDA PARTIDA (5 punts)

Tradusètz en francés aqueste extrait del tèxte :

Es que Mèstre Albareda èra nascut musician. Se soveniá pas del temps qu'acomencèt a aprene. E per plan dire sabiá pas çò qu'es d'aprene. Era tot enfant qu'aviá pres l'engenh de bufar dins l'autbòi de son paire que fasiá totas las fièiras del Larzac ; e pas que d'ausir lo vièlh un còp, l'enfant servava l'èr dins sa mementa e lo desgaunhava d'ausida davant son paire esterlucat. Fa que quand l'alèn del vièlh se faguèt cort, de l'edat, lo jovent prenguèt simplement sa plaça. Mas èran totes d'acòrdi per dire qu'èra la nuòch amb lo jorn.

3. TRESENA PARTIDA (3 punts)

Tractatz aquestas doas questions de gramatica :

a) Analisatz los vèrbs soslinhats dins l'extrach que seguís.

[...] e los **fasiá** virar sens que se n'**avissèsson** coma lo foet d'un enfant fa virar sens fin una baudufa.

b) Analisatz l'estructura de la frasa e la natura dels mots soslinhats dins lo segment seguent, puèi reviratz la frasa en francés.

E **d'ont mai** èra anat e **d'ont mai** Mèstre Albareda èra vengut lo rei de l'autbòi.